

AVIFAUNA
NATURRESOR

JYLLAND

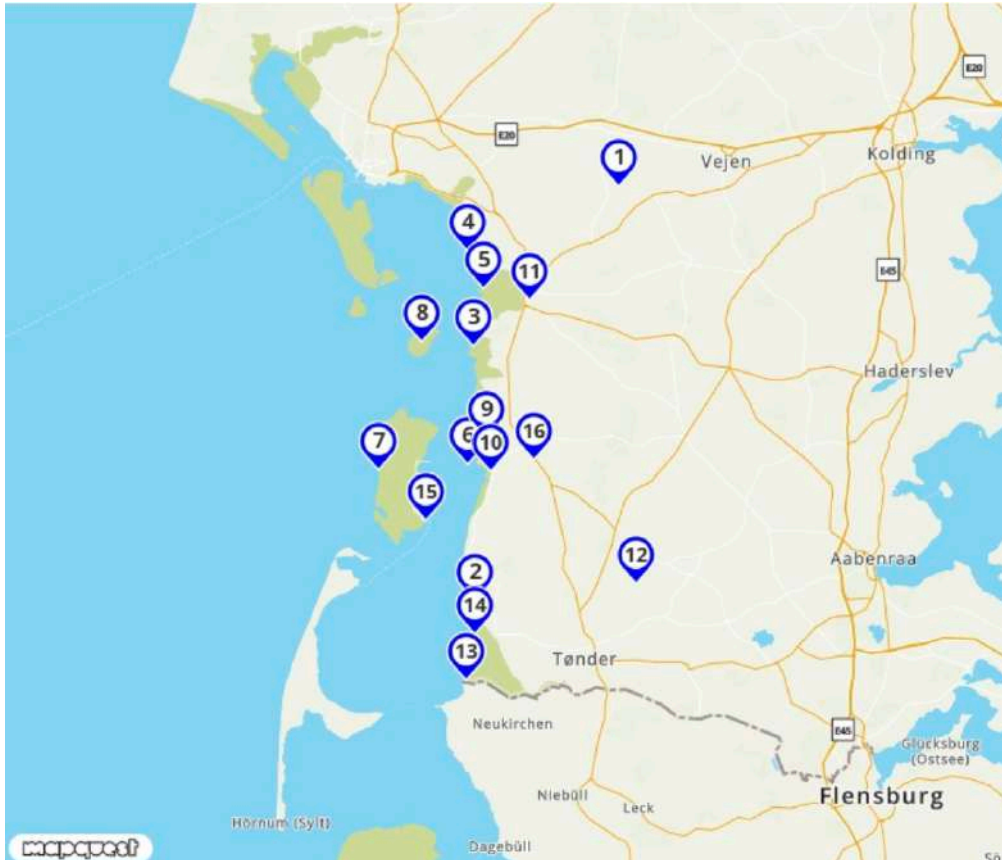
2-6 JANUARI 2026

Reseledare: Erik Hirschfeld

Reserapport

1. By väster Vejen
2. Emmerlev Klev
3. Vedsted ångar
4. Konge å sluse
5. Kammerslusen
6. Rømøvej
7. Rømø, stranden
8. Mandø
9. Hviding-Astrup
10. Ballum Sluse
11. Ribe
12. Draved skov
13. Saltvandssøen
14. Vidåslusen
15. Havneby, Rømø
16. Skaerbaek kommun ej exakt

Resedagbok

2 januari

Vid lunchtid hämtas de första deltagarna upp vid Malmö C, 40 minuter senare resten vid Kastrup och så är vi på väg på de danska vägarna. När vi lämnat Själland och tagit oss över den vackra Stora Bältbron tar vi ett kaffestopp på Fyn och fortsätter sedan till en liten by på Jylland där minervauggla häckar. Ugglan är dock inte hemma men vi tar en liten promenad i kvarteren, ser lågmålt danskt byliv och pratar lite med en av byborna. Ett gäng koltrastar åter upp sig inför natten (som skall bli kylig) i en buskridå där vi parkerat och resans enda dubbeltrast flyger över. Därefter vidare till Tønder och vårt hotell, där en generös tre-rätters middag – en av flera skall det visa sig – väntar.

3 januari

Det har snöat och temperaturen är flera minus, lite oväntat, men som tur är finns iskrapa med i vår buss. Vi startar tidigt, i mörkret före frukost, för att besöka en plats där havsörnar övernattar och flyger ut till sina "dagverksamheter". De verkar mest bestå av att sitta på de tidvattenblottade stränderna och spana, samt då och skapa enorma uppflog av bläs- och stjärtänder, storspovar och gäss. Örnarna här kommer från både Danmark (nu cirka 150 häckande par) och söderifrån från Tyskland. Sju stycken

räknar vi flyga ut ur dungen och de kommer fint i skumljuset över där vi står. Sedan tillbaka till hotellet för en frukost, som innehåller det mesta man vill ha av en dansk frukost. Därefter kör vi norrut och kustskådar från den 18 km långa vallen som skyddar mot översvämningar. Här ser vi blå kärrhök, fler vadare och änder och fler havsörnar. Vår plan var egentligen att köra ut till den långa vägen till Rømø för att vadarskåda, men ett snöoväder ser ut att komma söderifrån så vi planerar om lite och kör norrut i stället. Så småningom – efter att en dansk skådare tipsat om en skedstork han nyss sett vid Kammerslusen – befinner vi oss vid Kammerslusen. Skedstorken har försvunnit tyvärr (arten är mycket sällsynt vintertid) men några ägretter är kvar, vi ser dem vid nästan varje stopp på resan och två kungsfiskare ger fina uppvisningar på nära håll. En spetsbergsgås flyger förbi, märkligt nog resans enda, och blåsgäss hörs. När lunchen packas upp ser vi att den består av fem gigantiska, fantastiska och äkta smörrebröd, troligen det mest mättande matpaketet reseledaren sett på någon AviFauna-resa under våra 40 år. Men mycket goda. På eftermiddagen, vid högvattnet, kör vi så ut till Rømøvågen, där snön nu ligger på marken och tittar på rosorlar, täta flockar av storspovar (det är högt tidvatten nu) och ännu mer änder, inte minst gravänder. Vi hinner också med att köra ner till Lakolk strand och se sandlöparna som övervintrar där innan vi kör tillbaka till hotellet och den fina middagen.

Rördrom. Foto: J Thulin

4 januari

Idag äter vi frukost på hotellet innan vi åker ut. Vi har haft tur med vinden under hela resan. Den är obefintlig vilket vi är mycket glada för i temperaturer ner till minus 10. Det har emellertid fallit rätt mycket snö och temperaturen är minus. Förmiddagens program är Mandö dit man bara kan köra vid lågt tidvatten och det är lite nervöst med vattnet på hemvägen då tidvattencykeln inte är optimal för oss. Väl ute där ser vi resans första kustpipare innan dimman kommer in och pga tidvattnet (anslaget på den stängda butiken visar att vi behöver köra inåt land lite tidigare än vi hade tänkt) gör vi en snabb rush ner på den blottlagda stranden och plockar med några ostron. De sitter gärna fast på de träpinnar som satts ut nära land för att skapa sedimentavlagringar och, så småningom, mer land. Inne i byn finns en fågelmatning och där får vi in turkduva och gråsparv. Vi skådar också av några ängar där jordugglor rapporterats men hittar bara en sittande blå kärrhök, kanske har de tvingats söderut av koldknäppen och snön. Vi skådar oss tillbaka längs förbindelsevägen på havsbotten där vi har noga uppsikt på det inkommande vattnet och förutom ägretthäger ser vi här två silkeshägrar, en mycket ovanlig vintergäst i Danmark. Roskarlar springer framför bilen på de steniga partierna, havsörnar sitter här och var och skärpiplärka visar sig fint och så småningom når vi land torrskodda. Därefter lunchar vi vid Kammerslusen igen där reseledaren demonstrerar ostronöppning (flera deltagare har dessutom med sig knivar och med några droppar av tabasko inmundigas några). Vi kör sedan in på ett litet besök i Danmarks äldsta stad, Ribe, med sina fina gator och vackra hus. Efter ett snabbstopp i en butik kör vi söderut, det är nu rejält kallt, och söder om Römövägen har

det kommit rätt mycket snö. Vi skådar dock längs vallen från Vester Vedsted söderut först och får fina obsar på en blå kärrhökshane, en snabbobs på vattenrall och när vi går efter den längs vägen lyfter en rördrom intill oss i det fina kvällsljuset. Vid Ballum sluse ser vi vår första mindre sångsvan bland sångsvanarna och sedan börjar det bli dags att ta sig hem till hotellet i vinterlandskapet.

5 januari

Idag möter vi upp vår inhyrda guide för dagen, Henrik Haaning Nielsen, välinsatt inventerare av Vadehavet bland annat och mycket duktig skådare, i Draved skog. Nu får vi in en massa skogsarter som vi inte sett tidigare, bland annat kungsfågel, och vi hör en mellanspett som tyvärr inte vill visa sig. En spillkråka, också rätt sparsam i Danmark, ger dock fina uppvisningar. Sedan kör vi till Saltvandssøen och Margrethe Kog vid tyska gränsen, ett av de områden Henrik ansvarar för att inventera. Det är mycket snö, även på stranden, och även denna dag stöter vi på snöbyar, så den stora behållningen där blir några fina berglärkor i snön på parkeringen och att se danska barn åka pulka nerför dämningvallen, kanske en av resans ovanligaste syner alla fåglar till trots. Lunchen intar vi på tyska sidan i ett välbyggt tyskt fågelskådningsgömsle där vi spant öppnar matpaketen för att se om hotellet hörsammat vår begäran om max tre gigantiska smörrebröd i paketen, vilket de inte har, det ligger fem utsökta och vi kommer på att vi om man bara äter de smaskiga påläggerna och skippar det grova brödet under kan man få i sig rätt mycket.

Rapphöns

Vi kör upp till nästa sluss där det är stora mängder av simänder, två snatteränder flyger förbi, en mindre sångsvan simmar i det öppna vattnet och ett tornfalkspar jagar eller leker med varandra kring informationscentret. Vi gör också en tur ut till sydspetsen av Römö där en flock om flera hundra prutgäss håller till, och bland dem hittar Henrik en ljusbukig, samt vi andra större strandpipare och några kustsnäppor. Sedan börjar det skymma och vi åker till en gård där vi bokar in ett besök i ladugården för att se tornuggla. Den kommer vid skymningen och gör några snabba flyguppvisningar för oss, men sitter även stilla en stund. Praktisk nog är ladugården upplyst och vi får oss också en trevlig pratstund på sydjylländsk dialekt med gårdsägaren, tur att vi har Henrik med oss som tolk. Sedan hem till hotellet och vår sista trerätters middag för denna gång, löksoppa, kycklingbröstfilé och creme caramel som en värdig avslutning på fina dagar vid Vadehavet.

Skärpiplärka

6 januari

Trettondagen hemma i Sverige men i Danmark är det vardag. Vi frukosterar klockan sju och avfärdar oss klockan åtta. Vi har haft få obsar på spetsbergs- och bläsgås så vi kör inåt land till en plats där reseledaren under sin rek föregående vecka hade de arterna samt skogsgås. Men snön och kylan har ställt till det, och vi ser flera sydflyttande gåsflockar, bland annat kommer några skogsgäss förbi oss när vi försöker på minervaugglan igen. Ugglan vill dock inte visa sig, däremot får vi nya researten stenknäck som sitter lugnt och stilla i en trädtopp. Andra nya researter på vägen hem blir sparvhök, ejder från Stora Bältbron och röd glada vid rastplatsen på Fyn där vi äter upp våra sista smörrebröd(-spålägg) för denna gång.

Erik Hirschfeld

Fåglar:

- 1 **Knölsvan** *Cygnus olor* (Mute Swan)
Sedd nära nog dagligen.
- 2 **Mindre sångsvan** *Cygnus columbianus bewickii* (Tundra Swan)
3 Ballum Sluse 4.1 och 2 Vidåslusen 5.1.
- 3 **Sångsvan** *Cygnus cygnus* (Whooper Swan)
Sedd dagligen.
- 4 **Prutgås** *Branta bernicla* (Brant Goose)
bernicla: 350 Havneby, Rømø 5.1.
hrota: 1 Havneby, Rømø 5.1
- 5 **Vitkindad gås** *Branta leucopsis* (Barnacle Goose)
5250 Kammerslusen 3.1, sedd dagligen.
- 6 **Grågås** *Anser anser anser* (Greylag Goose)
Observerad 4 dagar totalt.
- 7 **Bläsgås** *Anser albifrons* (Greater White-fronted Goose)
2 Vedsted ängar 3.1 och 1 längs vägen 6.1.
- 8 **Spetsbergsgås** *Anser brachyrhynchus* (Pink-footed Goose)
1 Kammerslusen 3.1.
- 9 **Skogsgås** *Anser fabalis fabalis* (Taiga Bean Goose)
4 längs vägen 6.1.
- 10 **Gravand** *Tadorna tadorna* (Common Shelduck)
Sedd dagligen 3-5.1 i stora flockar
- 11 **Ejder** *Somateria mollissima mollissima* (Common Eider)
1 längs vägen 6.1.
- 12 **Sjöorre** *Melanitta nigra* (Common Scoter)
10 Rømø, stranden 3.1.
- 13 **Knipa** *Bucephala clangula clangula* (Common Goldeneye)
Enstaka 3-5.1
- 14 **Småskrake** *Mergus serrator* (Red-breasted Merganser)
5 Kammerslusen 4.1 och 5 Mandø 4.1.
- 15 **Storskrake** *Mergus merganser merganser* (Common Merganser)
Tämligen allmän Kammerslusen 3.1. Observerad 3 dagar totalt.
- 16 **Skedand** *Spatula clypeata* (Northern Shoveler)
Tämligen allmän Rømøvej 3.1.
- 17 **Snatterand** *Mareca strepera strepera* (Gadwall)
2 Vidåslusen 5.1.
- 18 **Bläsand** *Mareca penelope* (Eurasian Wigeon)
Troligen vanligaste anden, sedd dagligen.

- 19 **Gräsand** *Anas platyrhynchos platyrhynchos* (Mallard)
Observerad 2 dagar totalt.
Allmän.
- 20 **Stjärtand** *Anas acuta* (Northern Pintail)
Observerad 3 dagar totalt.
- 21 **Kricka** *Anas crecca crecca* (Green-winged Teal)
Observerad 3 dagar totalt.
- 22 **Rapphöna** *Perdix perdix perdix* (Grey Partridge)
23 längs vägen 5.1.
- 23 **Fasan** *Phasianus colchicus* (Common Pheasant)
1 Emmerlev Klev 3.1, 1 Mandø 4.1, enstaka längs vägen 6.1.
- 24 **Smådopping** *Tachybaptus ruficollis ruficollis* (Little Grebe)
2 Kammerslusen 4.1 och 1 Vidåslusen 5.1.
- 25 **Turkduva** *Streptopelia decaocto* (Eurasian Collared Dove)
2 Mandø 4.1 och 1 längs vägen 6.1.
- 26 **Ringduva** *Columba palumbus palumbus* (Common Wood Pigeon)
Allmän i bebyggelse.
- 27 **Klippduva** *Columba livia var_domestica* (Rock Dove)
Observerad 2 dagar totalt.
- 28 **Trana** *Grus grus* (Common Crane)
67 Hviding-Astrup 4.1. Observerad 2 dagar totalt.
- 29 **Vattenrall** *Rallus aquaticus aquaticus* (Water Rail)
1 Hviding-Astrup 4.1 och 1 Vidåslusen 5.1.
- 30 **Strandskata** *Haematopus ostralegus ostralegus* (Eurasian Oystercatcher)
Allmän i Vadehavet 3-5.1.
- 31 **Kustpipare** *Pluvialis squatarola squatarola* (Grey Plover)
1 Mandø 4.1 och 1 Saltvandssøen 5.1.
- 32 **Större strandpipare** *Charadrius hiaticula* (Common Ringed Plover)
2 Havneby, Rømø 5.1.
- 33 **Tofsvipa** *Vanellus vanellus* (Northern Lapwing)
Allmän i Vadehavet 3-5.1
- 34 **Storspov** *Numenius arquata arquata* (Eurasian Curlew)
Mycket allmän i Vadehavet 3-5.1.
- 35 **Myrspov** *Limosa lapponica lapponica* (Bar-tailed Godwit)
5 Mandø 4.1.
- 36 **Enkelbeckasin** *Gallinago gallinago gallinago* (Common Snipe)
1 Rømøvej 3.1 och 6 Hviding-Astrup 4.1.
- 37 **Rödbena** *Tringa totanus* (Common Redshank)
Observerad 3 dagar totalt.

- 38 **Roskarl** *Arenaria interpres interpres* (Ruddy Turnstone)
10 Rømø, stranden 3.1, 2 Rømøvej 3.1 och 10 Mandø 4.1. Observerad 3 dagar totalt.
- 39 **Kustsnäppa** *Calidris canutus* (Red Knot)
1 Ballum Sluse 4.1, 1 Mandø 4.1 och 3 Havneby, Rømø 5.1.
- 40 **Sandlöpare** *Calidris alba alba* (Sanderling)
10 Rømø, stranden 3.1. Observerad 2 dagar totalt.
- 41 **Kärrensäppa** *Calidris alpina alpina* (Dunlin)
Tämligen allmän i Vadehavet 3-5.1.
- 42 **Skrattmå** *Chroicocephalus ridibundus* (Black-headed Gull)
Observerad 3 dagar totalt.
- 43 **Fiskmå** *Larus canus* (Common Gull)
Observerad 4 dagar totalt.
- 44 **Gråtrut** *Larus argentatus argentatus* (European Herring Gull)
Observerad 4 dagar totalt.
- 45 **Havstrut** *Larus marinus* (Great Black-backed Gull)
Observerad 3 dagar totalt.
- 46 **Storskarv** *Phalacrocorax carbo* (Great Cormorant)
Sedd dagligen.
- 47 **Rördrom** *Botaurus stellaris stellaris* (Eurasian Bittern)
1 Hviding-Astrup 4.1.
- 48 **Silkeshäger** *Egretta garzetta garzetta* (Little Egret)
2 Mandø 4.1.
- 49 **Ägretthäger** *Ardea alba alba* (Great Egret)
Observerad 2 dagar totalt.
- 50 **Gråhäger** *Ardea cinerea cinerea* (Grey Heron)
Observerad 4 dagar totalt.
- 51 **Tornuggla** *Tyto alba alba* (Western Barn Owl)
1 Skaerbaek kommun 5.1
- 52 **Sparvhök** *Accipiter nisus nisus* (Eurasian Sparrowhawk)
1 längs vägen 6.1.
- 53 **Blå kärrhök** *Circus cyaneus* (Hen Harrier)
1 ♂ Kammerlusen 3.1, 1 ♀ Rømøvej 3.1, 1 ♂ Hviding-Astrup 4.1, 1 ♀ Römø 5.1.
- 54 **Röd glada** *Milvus milvus milvus* (Red Kite)
1 längs vägen 6.1.
- 55 **Havsörn** *Haliaeetus albicilla albicilla* (White-tailed Eagle)
7 Emmerlev Klev 3.1. Observerad 3 dagar totalt.
- 56 **Ormvråk** *Buteo buteo buteo* (Common Buzzard)
20 längs vägen 6.1. Observerad 5 dagar totalt.
- 57 **Kungsfiskare** *Alcedo atthis ispida* (Common Kingfisher)
1 Ballum Sluse 4.1, 2 Kammerlusen 4.1, 2 Kammerlusen 4.1 och 2 Kammerlusen 4.1.

- 58 **Spillkråka** *Dryocopus martius martius* (Black Woodpecker)
1 Draved skov 5.1.
- 59 **Mellanspett** *Dendrocoptes medius medius* (Middle Spotted Woodpecker)
1 Draved skov 5.1.
- 60 **Större hackspett** *Dendrocoptes major major* (Great Spotted Woodpecker)
2 Draved skov 5.1. Observerad 2 dagar totalt.
- 61 **Tornfalk** *Falco tinnunculus tinnunculus* (Common Kestrel)
Enstaka samtliga dagar.
- 62 **Nötskrika** *Garrulus glandarius glandarius* (Eurasian Jay)
1 Draved skov 5.1.
- 63 **Skata** *Pica pica pica* (Eurasian Magpie)
Observerad 5 dagar totalt.
- 64 **Kaja** *Coloeus monedula monedula* (Western Jackdaw)
Observerad 5 dagar totalt.
- 65 **Råka** *Corvus frugilegus frugilegus* (Rook)
Observerad 3 dagar totalt.
- 66 **Korp** *Corvus corax corax* (Northern Raven)
Observerad 3 dagar totalt.
- 67 **Kråka** *Corvus corone* (Carrion Crow)
Allmän samtliga dagar, både underarten *corone* (svartkråka), *cornix* (grå kråka) och hybrider.
- 68 **Blåmes** *Cyanistes caeruleus caeruleus* (Eurasian Blue Tit)
1 Hviding-Astrup 4.1. Observerad 2 dagar totalt.
- 69 **Talgoxe** *Parus major major* (Great Tit)
1 Ribe 4.1. Observerad 3 dagar totalt.
- 70 **Entita** *Poecile palustris palustris* (Marsh Tit)
5 Draved skov 5.1.
- 71 **Sånglärka** *Alauda arvensis arvensis* (Eurasian Skylark)
5 Kammerslusen 3.1. Observerad 2 dagar totalt.
- 72 **Berglärka** *Eremophila alpestris flava* (Horned Lark)
14 Vidåslusen 5.1 och 8 Saltvandssøen 5.1.
- 73 **Kungsfågel** *Regulus regulus regulus* (Goldcrest)
5 Draved skov 5.1.
- 74 **Nötväcka** *Sitta europaea caesia* (Eurasian Nuthatch)
Tämligen allmän Draved skov 5.1.
- 75 **Gärdsmyg** *Troglodytes troglodytes troglodytes* (Eurasian Wren)
1 Hviding-Astrup 4.1. Observerad 3 dagar totalt.
- 76 **Stare** *Sturnus vulgaris vulgaris* (Common Starling)
2 Vedsted ängar 3.1 och 200 Hviding-Astrup 4.1. Observerad 4 dagar totalt.
- 77 **Dubbeltrast** *Turdus viscivorus viscivorus* (Mistle Thrush)
1 längs vägen 2.1.

- 78 **Rödvingetrast** *Turdus iliacus iliacus* (Redwing)
2 Draved skov 5.1, 25 längs vägen 6.1
- 79 **Koltrast** *Turdus merula merula* (Common Blackbird)
Sedd dagligen
- 80 **Björktrast** *Turdus pilaris* (Fieldfare)
Observerad 3 dagar totalt.
- 81 **Rödhake** *Erithacus rubecula rubecula* (European Robin)
1 Kammerslusen 4.1 och 1 Mandø 4.1. Observerad 3 dagar totalt.
- 82 **Pilfink** *Passer montanus montanus* (Eurasian Tree Sparrow)
Observerad 2 dagar totalt.
- 83 **Gråsparv** *Passer domesticus domesticus* (House Sparrow)
10 Mandø 4.1.
- 84 **Ängspiplärka** *Anthus pratensis* (Meadow Pipit)
1 Mandø 4.1. Observerad 2 dagar totalt.
- 85 **Skärpiplärka** *Anthus petrosus littoralis* (European Rock Pipit)
2 Mandø 4.1 och 1 Havneby, Rømø 5.1.
- 86 **Bofink** *Fringilla coelebs coelebs* (Eurasian Chaffinch)
Observerad 3 dagar totalt.
- 87 **Stenknäck** *Coccothraustes coccothraustes coccothraustes* (Hawfinch)
1 längs vägen 6.1.
- 88 **Grönfink** *Chloris chloris chloris* (European Greenfinch)
2 Mandø 4.1.
- 89 **Snösparv** *Plectrophenax nivalis nivalis* (Snow Bunting)
2 Rømøvej 3.1.
- 90 **Sävparv** *Emberiza schoeniclus schoeniclus* (Common Reed Bunting)
Tämligen allmän Mandø 4.1. Observerad 2 dagar totalt.
- 91 **Kornsparv** *Emberiza calandra calandra* (Corn Bunting)
2 längs vägen 4.1.
- 92 **Gulsparv** *Emberiza citrinella citrinella* (Yellowhammer)
15 längs vägen 4.1. Observerad 2 dagar totalt.